Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 11 листопада 2008 року № 46 (262)

КУН У ДІЇ

ЗВЕРНЕННЯ

Конгресу Українських Націоналістів до Прем'єр-міністра України Ю. Тимошенко

Конгрес Українських Націоналістів звертається до Прем'єр-міністра України із закликом припинити руйнувати економіку України, доводити країну до банкрутства та дестабілізувати політичну ситуацію в державі.

Солодкі обіцянки та популізм прем'єра з телеекранів обертаються для українського народу нечуваним зростанням цін на продовольчі товари, необгрунтовано високими цінами на житло, нафтопродукти в той час, коли світова ціна нафти зменшилася вдвічі. Прикривання монополії призвело до стрімкого зростання цін на хліб, і це за найбільшого врожаю зернових за останні 8 років та низької закупівельної ціни.

Відкритість українських кордонів для дешевих, неякісних продовольчих товарів, часто шкідливих, призводить до руйнації аграрного сектору економіки та негативно відображається на здоров'ї українських громадян. У той час, коли в європейських країнах дбають про власного товаровиробника, уряд Тимошенко на мільярди гривень завозить генномодифіковані продукти харчування, які відмовляються купувати західноєвропейські країни. Таким чином, українці споживають продукти невідомого походження та якості. В Україні до сьогодні відсутнє маркування цих продуктів, що є обов'язковим в інших державах світу.

При незадовільному стані здоров'я переважної частини громадян, особливо молоді, уряд не забезпечив українців належним медичним обслуговуванням та якісними медичними препаратами за доступними цінами.

Сьогодні фінансову кризу уряд Тимошенко намагається вирішити через "затягування ремінців" найбідніших верств населення. Разом з тим, на фоні злиденного життя народу наші високопосадовці "жирують", будують величезні вілли, відпочивають на приватних яхтах у найкращих курортах світу. Вони дбають лише про себе та свої родини, забувши про державу та народ, що дав їм владу.

Чому б нашим посадовцям не скоротити свої апетити, особливо в час фінансової кризи, і взяти приклад з королеви Англії, яка публічно заявила, що у зв'язку з фінансовою кризою припиняє купувати нові сукні і задовольнятиметься придбаним раніше.

У той час, коли уряд під відсотки і кабальні умови випрошує фінанси у МВФ для стабілізації гривні, наша так звана політична еліта, в тому числі й ті, хто декларує у своїх деклараціях нулі, не повертають мільярдні заощадження з офшорних зон в українські банки.

Конгрес Українських Націоналістів вимагає від Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко та очолюваного нею уряду:

– забезпечити громадян України продовольчими та промисловими товарами, якість яких відповідала б затвердженим нормам і державним стандартам;

– навести належний порядок у фінансуванні аграрного сектору економіки, оскільки бюджетні кошти не доходять до виробника, а осідають в кишенях чиновників;

– розробити та реалізувати програму відродження села;

– припинити дерибан української землі;

– відродити легку промисловість і зупинити масове постачання в Україну неякісних товарів;

– забезпечити належний соціальний захист та медичне обслуговування громадян.

Конгрес Українських Націоналістів констатує той факт, що наше суспільство переживає не лише економічну, а й політичну кризу, спровоковану фракцією БЮТ у парламенті. Саме спільне голосування 2 вересня фракцій БЮТ, КПУ та Партії регіонів за окремі законопроекти, що носять відверто антиконституційний та антидержавний характер, призвело до розвалу демократичної коаліції.

Ми глибоко переконані, що без вирішення політичної кризи неможливо вирішити економічні проблеми, тому звертаємося до представників БЮТ у ВР з вимогою припинити протизаконні дії щодо блокування роботи Верховної Ради.

Вимагаємо від народних депутатів скасувати депутатську недоторканність, забезпечити голосування щодо внесення змін до держбюджету з метою реалізації Указу Президента № 911/2008 "Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України VI скликання та призначення дочасних виборів". Одночасно вимагаємо від депутатів ВР внести зміни до закону "Про вибори народних депутатів України", які б унеможливили корупцію під час виборчої кампанії та прихід до Верховної Ради випадкових осіб через закриті списки кандидатів у народні депутати.

Конгрес Українських Націоналістів всебічно підтримує дії Президента України Віктора Ющенка, спрямовані на стабілізацію як економічної, так і політичної ситуації в Україні.

Слава Україні! Героям Слава!

Президія Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТИ І МОВИ

ЧИ МОЖЛИВИЙ "МОВНИЙ" КОМПРОМІС?

Юрій ГНАТКЕВИЧ

Нещодавно Сергій Льовочкін і Борис Колєсніков – впливові люди з оточення Рината Ахметова – заявили, що вони не проти того, щоб актуалізацію мовної проблематики відкласти на п'ять років.

Нестор ЛІТОПИСЕЦЬ

Цей факт відразу викликав реакцію з боку Віктора Януковича. "Ми, – категорично заявив він, – зробимо все, щоб російська мова стала другою державною". Отже, змагання на "мовному фронті" ведуться не лише між прихильниками українського національного відродження і захисниками прав "рускоязичного насєлєнія", а потроху перекидаються в стан регіоналів.

Схоже на те, що все це викликано виключно передвиборною ситуацією. Ахметову справді треба терміново визначатися у мовному питанні, хоч з ким би він надумав "дружити" і створювати коаліцію.

Власне, заяви його соратників тим і пояснюються, що безпека капіталів і власності, а не безпека якоїсь мови, є головною проблемою будь-якого капіталіста, тоді як Януковичу ніяк не виходить не загострювати мовне питання. Адже як можна сподіватися на переконливу перемогу на виборах, знявши гасло "Два языка – один народ"?

"Мовний" компроміс в Україні, якщо хочемо зберегти її єдність, має бути досягнутий національною елітою.

Впливові в країні люди повинні домовитися про системний план національного розвитку українського суспільства. Звичайно, компроміс передбачає взаємні поступки. Чи можливі вони і в чому могли б полягати? Але спочатку про те, хто чого хоче.

Вони хочуть двомовности та проголошення російської мови державною. 10-у статтю Конституції намагаються змінити або обійти: то "проштовхують" у Верховній Раді Європейську хартію, то проводять рішення місцевих рад про визнання російської мови регіональною, то погрожують проведенням "мовного" референдуму, то закидають у Верховну Раду серії законопроектів, в яких ставлять російську мову у рівні права з українською.

Вони кажуть, що це робиться заради справедливости, забезпечення законних прав російськомовних громадян та заради єдности України.

Ми хочемо проводити в Україні політику українського національного відродження. Хочемо йти не тим шляхом, яким пішли білоруси, а хочемо вести свій народ шляхом, який пройшли чехи і поляки, тобто шляхом повернення до своїх національних витоків і своєї мови.

Закінчення на 3-й стор.

46

4 820102 210017

КУН У ДІЇ

ЧЕРНОВЕЦЬКИЙ ОГОЛОСИВ ВІЙНУ "НЕСЛУХНЯНИМ"

16 листопада у Шевченківському районі столиці відбудеться місцевий консультативний референдум з питань ліквідації району та довіри громади до місцевої влади.

Українські націоналісти переконані, що намагання Леоніда Черновецького провести адміністративно-територіальну реформу Києва є політичною розправою над "неслухняними" головами районних адміністрацій. Про це 6 листопада заявив заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Володимир Борейчук під час спілкування з мешканцями Шевченківського району столиці. "У такий спосіб Черновецький хоче отримати повний контроль над містом, аби ніхто не заважав дерибанити київську землю",– зазначив він.

В. Борейчук висловив здивування: для чого потрібно ліквідовувати найбільший Шевченківський район столиці, в якому проживає близько 1,3 мільйона киян. "Саме Шевченківський район є головним фінансовим донором міського бюджету. На 2008 рік бюджет району складає 820 млн грн., а це – п'ята частина всього бюджету Києва. Його дає саме Шевченківський район, а не Дарницький чи Деснянський, які Черновецький хоче залишити", – наголосив заступник голови Конгресу.

В. Борейчук також вважає, що однією з головних причин намагання ліквідувати Шевченківський район є космополітичні переконання київського градоначальника. "Краще б Черновецький виконав Указ Президента України і демонтував пам'ятники катам українського народу та перейменував вулиці, однак на це коштів у мерії не вистачає. А витратити декілька мільйонів гривень, зароблених киянами, та провести безглузду адміністративно-територіальну реформу, ліквідувавши при цьому історичний район міста, назва якого пов'язана з ім'ям великого українського письменника і пророка – Тараса Шевченка, мер Черновецький завжди готовий", – сказав Володимир Борейчук.

Політик висловив впевненість, що космополітам з Посольства Божого не вдасться в черговий раз принизити гідність українців.

В. Борейчук закликав мешканців Шевченківського району проголосувати за збереження історичного району міста.

Прес-служба КУН

Богдан ЗАХАРЯК,
"Нація і держава"

НАШ ПРЕЗИДЕНТ – ПРАВИЛЬНИЙ

7 листопада, у день жовтневого перевороту в Росії 1917 року, який став початком терору і трагедії для мільйонів громадян колишнього СРСР, Київська міська організація Конгресу Українських Націоналістів разом з Молодим Народним Рухом України та іншими національно-демократичними силами провели акцію протесту "Очищаємо Україну від комуночуми". Конгрес і Молодий Рух влаштували театралізоване дійство, в якому українська молодь вимітала комунізм і червоних комісарів з української землі. П'ятеро людей, одягнутих у жовто-голубі поліетиленові плащі, виганяли мітлами чоловіка, вдягнутого в шапку-вушанку з великою червоною зіркою і плащ, з написом "Комунізм – чума XX століття".

Старшим людям на одному місці довго не стоялося: Арсенальна – Майдан Незалежності – Секретаріат Президента

Учасники акції тримали плакати з гаслами "Не забудемо! Не простимо! Помстимося!", "Комунізм знищив 40 млн українців!". У їхніх руках були державні національні прапори України, прапори з символікою Конгресу, інших національно-патріотичних партій та організацій.

Навпроти патріотів свій святковий "шабаш" влаштували комуністи. При заявленій кількості в 15 тисяч, зібралося чоловік 700, звезених з усієї України пенсіонерів. Це ще одне підтвердження того, що це свято людей похилого віку, швидше ментально-культурне, ніж політичне. З поваги до старшого покоління мусимо змиритися. Дата 7 листопада вважається початком відліку появи нової держави, відповідно, люди, які народилися у цій державі, ототожнюють цю дату як дату своєї ідентичності, приналежності до певної історичної сторінки, співвідносять своє життя з її подіями, і, звичайно, розглядають цю дату як ментальну, соціокультурну.

Не забув завітати на найбільше свято комуністів і їхній лідер Петро Симоненко. Він разом зі своїми однодумцями прийшов до Секретаріату Президента розказати голові держави, що той проводить не таку політику. Коментуючи поведінку комуністів під час акції з нагоди 91-ї річниці жовтневого перевороту, один з відвідувачів Інтернету наголосив: "Приємно, чорт забирай! Якщо Президента так не люблять комуністи, значить він правильний Президент!"

І ще про хороші для нашого націоналістичного духу новини. Міністр культури і туризму України Василь Вовкун своєю постановою від 31 листопада виключив з Державного реєстру пам'ятників у Києві 11 монументів більшовикам. Серед них вісім пам'ятників Леніну і по одному Косіору, Чубарю й Дзержинському.

Таким чином, уже найближчим часом пам'ятники Леніну щезнуть з вулиць Алмаатинської, Берлінської, Глибочицької, Мельникова, Краснова і Повітрянофлотського проспекту. А на вулиці Бориспільській знесуть відразу два пам'ятники вождю світового пролетаріату.

Пам'ятник Косіору демонтують у сквері Артема, Дзержинському – на вулиці Великій Васильківській, а з Відрадного проспекту приберуть монумент Чубарю.

Ініціатором кампанії з демонтажу пам'ятників тоталітаризму виступив заступник голови Київміськдержадміністрації Сергій Рудик. Він впевнений, що найближчим часом буде знесено і пам'ятник Леніну на Бесарабці.

Українські націоналісти допоможуть у цій святій справі.

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

СТЕПАН БАНДЕРА УЖЕ ПІД КИЄВОМ...

Великий подарунок отримали українські патріоти міста Бучі, що за 20 кілометрів від Києва.

Міська рада прийняла довгоочікуване рішення про найменування нової вулиці іменем славного провідника ОУН Степана Бандери. Це чи не найперший випадок у Центральній Україні, хоча у нас в Бучі уже чимало зроблено. Головний здобуток – пам'ятників Леніну немає років п'ятнадцять, з десяток вулиць перейменовано. Минулого року колишню вулицю Якіра названо іменем Романа Шухевича. Тепер буде і вулиця Степана Бандери – вагомий внесок у святкування 100-річчя від дня народження народного героя.

На черзі – заміна назв вулиць Кірова, Ворошилова і їм подібних. Воістину справедливо, що найкращий пам'ятник загиблим героям, це коли немає пам'ятників їхнім катам.

Правда про націоналізм, хоч і повільно, але крокує у Центральну та Східну Україну.

Водночас боляче бачити, коли в сусідніх містах і селах стоять осоружні леніни, вулиці носять імена кривавих посіпак і організаторів голодоморів.

Доки терпіти будемо! Адже само собою нічого не зміниться. Влада на місцях, як правило, не дуже береться за знесення пам'ятників, перейменування вулиць, ліквідацію символів комуністичного минулого.

Треба комусь спонукати її до рішучих дій. Адже зараз майже скрізь при владі демократи, всі обіцяли на виборах демократичні перетворення. Є Указ Президента про ліквідацію осоружних символів, нещодавно по телебаченню всі бачили, що Степан Бандера посів третє місце в першій десятці Великих Українців. Це потужні чинники на нашому боці. Чому не використовуємо в своїй роботі?

Закликаю націоналістів і демократів до рішучіших дій.

Микола ЛАБУНСЬКИЙ,
заступник голови
Бучанської МО КУН

...А УПА – В ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ!

Один з експонатів виставки

З 29 жовтня до 6 листопада у Дніпропетровському історичному музеї ім. Дмитра Яворницького пройшла фотовиставка, присвячена боротьбі Української Повстанської Армії за волю України.

"Така подія не могла залишитися непоміченою комуністами та регіоналами, – розповів Микола Хоменко, голова Дніпропетровської обласної організації КУН, – 5 листопада вони пікетували приміщення виставки з вимогою заборонити її. Однак Конгрес Українських Націоналістів разом з УРП "Собор" та громадськими організаціями Всеукраїнської Ліги Жінок, Всеукраїнського об'єднання ветеранів провів мітинг на підтримку фотовиставки".

Дніпропетровські націоналісти тримали плакати з написами "Слава Українській Повстанській Армії", державні та партійні прапори, виголошували вітання з 66-ю річницею створення УПА, запрошували дніпропетровців відвідати виставку. Приємно, що навіть під час пікетування виставки безкінечним потоком проходили великі групи учнів різних навчальних закладів у супроводі вчителів та батьків. Молодь оглянула експозицію, чим засвідчила свою пошану істинним героям України.

Прес-служба Дніпропетровської ОО КУН

ВІННИЧЧИНА СТАЄ ПАТРІОТИЧНІШОЮ

У цьому переконалися ті, хто слухав стрілецькі та повстанські пісні, які звучали 2 листопада в актовій залі Вінницького училища культури і мистецтв ім. Леонтовича, де проходив VII обласний молодіжний фестиваль мистецтв "Сурми звитяги". Цьогорічний фестиваль присвячений 100-річчю від дня народження Степана Бандери та 66-й річниці утворення УПА.

Серед ініціаторів та організаторів фестивалю – обласна організація Конгресу Українських Націоналістів.

Прес-служба Вінницької ОО КУН

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТИ І МОВИ

ЧИ МОЖЛИВИЙ "МОВНИЙ" КОМПРОМІС?

Ми теж хочемо двомовности, але в тому сенсі, щоб усі українці навчилися української мови та не соромилися користуватися нею.

Мова опановується не з підручників, а з життєвої практики. Тому хочемо, щоб її можна було почути не тільки в селах, на базарах і вокзалах. Потрібно, щоб вона голосно звучала з телеприймачів і в кінотеатрах.

Треба, щоб в Україні загальний наклад газет українською мовою становив не 9 відсотків, як зараз, а принаймні 70. Ми не хочемо українізувати російських дітей, але хочемо, щоб українські діти мали реальну можливість навчатися українською мовою у школах та університетах.

Якщо коротко, хочемо, нарешті, припинити в Україні зросійщення українців. Наша принципова позиція полягає в тому, що ми готові до максимального забезпечення мовних прав росіян, але не за паперової, як зараз, а за реальної державности української мови.

За столом переговорів сторони мотивуватимуть свої позиції. **Вони** наполягатимуть на врахуванні реалій, посилатимуться на Хартію регіональних мов і мов нацменшин, яка нібито визнає існування регіональних мов, на прагнення своїх виборців, на своє бажання об'єднати Україну і українців, на існування держав, де є дві і більше офіційних мов.

Ми будемо говорити про те, що мільйони українців стали "рускоязичними" внаслідок тривалої дискримінації української мови і фізичного знищення української інтелігенції, посилатимемося на те, що Хартію у нас навмисне перекрутили і зарахували в ній російську мову до мов, що вимирають в Україні.

Ми скажемо, що в державах, де офіційними проголошено дві мови, державною фактично є одна, а інша є державною лише формально, що й призводить до міжетнічних збурень, які спостерігаються, наприклад, у Бельгії.

Ми, нарешті, скажемо, що націй, які мали б дві мови, у природі не існує, бо якщо нація має дві мови, то це вже дві нації, а не одна. Отже, проголошення російської мови державною або регіональною для Сходу і Півдня України призведе до розпаду української нації на дві нації.

Вони стануть посилатися на думку виборців та вимагати проведення "мовного"

Закінчення. Початок на 1-й стор.

референдуму. **Ми** ж нагадаємо, що згідно з даними останнього перепису населення (чим це не референдум?) більшість населення східних і південних областей назвали себе українцями.

Так, українцями визнали себе у Донецькій області 56 відсотків населення, Харківській – 70,7, Запорізькій – 70,8, Дніпропетровській – 79,3, Одеській – 62,8, Миколаївській – 81,9, Луганській – 58 відсотків.

За результатами перепису майже 88 відсотків усього населення України у 2001 володіло українською мовою. Якщо говорити про нібито російськомовні области, то тут об'єктивними є такі показники: у Миколаївській області заявили про володіння українською мовою 91,1 відсотка населення, Херсонській – 93,2, у Донецькій, Луганській, Запорізькій і Одеській областях – у кожній понад 75 відсотків. Про володіння українською мовою повідомили 93,7 відсотка киян.

Янукович поскаржився на те, що ми не хочемо враховувати інтереси половини населення. Діти, мовляв, плачуть, бо важко їм навчатися українською. Російським дітям, що живуть в Україні, ми готові гарантувати навчання в школах і університетах їхньою російською мовою, але без дискримінації українців.

Є дві позиції, з яких ми принципово не зійдемо. Ми ніколи не погодимося на "второй государственный", бо він через рік стане "первым государственным", а через кілька років "единственным государственным".

Ми також не погодимося на впровадження поняття "регіональних мов", насамперед тому, що це є шлях до розколу українського етносу на два етноси і в перспективі до створення двох українських держав.

Ми ніколи не погодимося розв'язувати мовне питання, виходячи з поділу населення України на його українськомовну і "рускоязичну" частини, а лише з поділу на українців, росіян, білорусів, поляків, євреїв, татар, гагаузів, кримських татар тощо.

Ми будемо твердо наполягати на тому, що так звані "украинцы", тобто частково "розукраїнені" українці, є сферою нашої, а не їхньої турботи. Наприклад, у Донецьку, за даними перепису населення, проживає 46,6 відсотка українців і 48,2 відсотка росіян.

Отже, у Донецьку кількість шкіл з українською і російською мовами викладання мала б бути приблизно однаковою. Проте фактично українською тут є лише одна школа. Лише одну українську школу відкрито також у Луганську.

Ми можемо проявити готовність до перегляду питомої ваги "російських" шкіл у Києві та в інших містах у контексті прав національних меншин, але ми наполягатимемо на перегляді питомої ваги української мови в школах Криму й Донбасу та в університетах в усій Україні, більшість з яких назвати сьогодні українськими язик не повертається.

Мовне питання є багатогранним і має стосунок не лише до політики, а насамперед до історії, лінгвістики, соціальної психології, педагогіки, методики вивчення мов, етики тощо.

Широка публічна дискусія між авторитетами у перерахованих галузях наук могла б наблизити політиків і олігархів до компромісу у мовному питанні. А поки що він виглядає малореальним.

("Українська правда")

ДО РЕЧІ...

МОВО МОЯ КАЛИНОВА

Я не зроблю ніякого відкриття, коли напишу, що мова – це засіб спілкування. Але як прикро, коли людина має спілкуватися чужою їй мовою. І це в той час, коли та людина є українцем чи українкою. Так і хочеться сказати: "Люди, чи бракує вам слів своїх рідних, що ви вибрали для спілкування іншу мову?". Адже без мови немає нації.

Дико якось дивитися, коли навіть на вивісках, рекламних щитах магазинів, інших закладів пишуть неукраїнські літери. Так, у слові "Домотехніка" буква "Д" пишеться латинською чи німецькою "Бомотехніка".

Так би і запитати того, хто писав, або хто погодився з таким написом: невже ви не знаєте українського алфавіту? То вчіться!

І погано, що немає заборони на так звану "самодіяльність". Ніхто нікому не забороняє вчитися чужому, але й свого не треба зрікатися.

Наша українська мова оспівана у віршах, піснях. Вона солов'їна, калинова, співуча, мелодійна. Вчімося тільки грамотно володіти нею. Будьмо горді з того, що наша мова така чудова!

Марія КИСИЛЬОВА, м. Чернівці

Володимир РЯБОШЛИК,
екс-заступник міністра
економіки України

АКТУАЛЬНО

АНІ ФІНАНСОВА, АНІ СВІТОВА

Розвинутий світ на порозі якщо не спаду, то зупинки зростання. Це класична періодична криза з тих, про які нам розповідали ще у школі, тільки тепер вони протікають м'якше. Попередній випадок був 2002 року, але тоді обійшлося лише уповільненням.

Новий технологічний уклад вимагає і сучасної структури економіки, але розгортання нових виробництв не встигає за згортанням старих. У такі перехідні періоди і спостерігаються хвороби росту, які Шумпетер назвав "руйнуванням, що творить". Посилення структурного безробіття і тимчасова втрата доходів у значній частині економіки ускладнює розрахунки за кредитами, і вже, як наслідок, виникає криза фінансова.

Отже криза, у першу чергу, стосується розвинутих країн, лідерів прогресу. Світового характеру вона набуває лише тою мірою, якою, як кола по воді, розходяться від епіцентру.

Фінансовий аспект зачепив лише ті країни, де надто покладалися на Захід як на надійне джерело завжди доступних і дешевих грошей. У цій групі і Україна – у найскрутнішому становищі у нас опинилися саме ті банки, які активно залучали іноземні кредити. Проте цих проблем немає у Південно-Східній Азії, де фінансисти стали значно обережнішими після 1998 року.

Реальні економіки зачеплено тою мірою, якою вони залежать від поставок розвинутим країнам, а не від розвитку внутрішнього ринку. Китай, де до останнього часу три чверті приросту забезпечував експорт і капітальні вкладення, 2009 року буде зростати на 9% замість 10%. Натомість, у нього відкривається можливість спрямувати нагромаджений потенціал на внутрішнє споживання. Китаєць, нарешті, взує ті кросівки і сяде у той автомобіль, який він сам і виробляє. Таку "кризу" він тільки вітатиме.

Глобалізація залишає широке поле для розмаїття індивідуальних особливостей розвитку. Захід бере задки перед розгоном у подальший технологічний відрив. Схід не збивається зі стратегічної магістралі, мчить навздогін, ледь пригальмувавши на повороті.

Україна ж зі своїми 6–7% зростання відсуває інтеграцію за горизонти середини сторіччя. Не дивно, що на побутовому рівні ці відсотки не дуже відчуваються. Отже, криза повинна стати поштовхом не тільки для традиційного латання дірок, а й для започаткування амбітної стратегії розвитку реальної економіки.

16,5 мільярда доларів, які дає Україні МВФ, – це та швидка допомога, яка приїхала майже без виклику, оскільки підтримка не тільки банків, а й цілих країн є частиною антикризової стратегії Заходу. Залишається ефективно скористатися цими величезними коштами, а це понад 8% ВВП, тобто більше того приросту, який дає вся наша економіка за рік. Уявіть, що вам підвищили зарплату, і це підвищення видали за рік наперед. Це повинно стати тим первинним капіталом, який обростає ще й плодами власних зусиль.

Рекапіталізація банків є правильним кроком, але на додачу пора зробити принаймні наступне:

– повністю реалізувати давні спроби підтримки цін на сільгосппродукцію і уникнути щорічного оббирання селян, як це досі щоліта з сумною систематичністю повторювалося. Треба сприяти забезпеченню села пальним та іншими ресурсами не за спекулятивними цінами.

– започаткувати державне будівництво житла;

– відмовитися від стратегії латання дірок щодо доріг;

– модернізувати металургію і, нарешті, скористатися всіма перевагами найдешевших покладів руди у світі.

Крім того, додатковий імпульс реальній економіці повинна дати модернізація податкової системи:

– у Східній Європі ставка податку на прибуток давно вже близька до 20%, пора вже і нам відмовлятися від чинних 25%;

– у Західній Європі вже накопичено досвід застосування такого механізму ПДВ, який не передбачає операції відшкодування взагалі і повністю знімає проблеми вимивання обігових коштів і шахрайств із відшкодуванням. Пора і нам цим механізмом скористатися. Це також дозволить знизити ставку ПДВ до 17% (у Росії 18%);

– одночасно з послаблення податків на виробника нам все ж таки слід підняти акцизи на зло: на тютюн і алкоголь. Україна все ще залишається на останньому місці у Європі за рейтингом цін на сигарети. Щодо горілки і пива, то зростання їх цін значно відстало від доходів. Якщо 2004 року на середню зарплату можна було купити 75 пляшок горілки, то тепер аж 120. Підняття акцизів на тютюн і алкоголь оздоровить не тільки націю, а й бюджет на 10,3 мільярда гривень.

– посилити боротьбу з ухиленнями від оподаткування, зокрема, запровадити європейський досвід у вигляді залікового податкового збору, який можна розглядати як м'який варіант податку з продажів. Збір стягується у обсязі лише 0,3% від суми продажу і йде в рахунок платежів податку на прибуток. У випадку низьких прибутків або їх відсутності, збір не повертається. Таким чином, цей механізм є нейтральним щодо прибуткових підприємств; і у той же час він дозволяє стягувати бодай мінімальні податки з так званих "мінімізаторів", збиткових і низькоприбуткових підприємств, які складають дві третини економіки і значну податкову базу для обкладення заліковим збором. Ця мінімальна ставка дозволить зібрати 4 мільярди гривень додаткових надходжень, не зачіпаючи здорову, прибуткову частину економіки.

На жаль, поки що погляди на кризу сприймаються не як своєрідне очищення, а як можливість ловити рибу в каламутній воді. Деякі банки вже повідомили громадян про намір підняти проценти за раніше видані кредити. Прикро, що більшість можновладців, які зібралися на "Свободі слова на Інтері", не дали цьому відкоша.

Відтак, Україна стоїть не тільки перед політичним, а й перед економічним вибором. Останній, мабуть, є важливішим.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

А. ЛИСАК

Які тільки закони не приймаються для олігархічних кланів, лобістів, самих депутатів... Законопроекти ж для народу припадають пилюкою у різноманітних комітетах. Дотепер не було прийнято стільки необхідних для нормального функціонування Української держави націєтворчих законів! Серед них, на мою думку, такі:

1. Закон "Про мови в Україні". Українська мова – єдина державна мова. Згідно з Європейською хартією мов зникаючих меншин держава бере під захист мови караїмів, кримчаків, гагаузів, циганів (ромів). Мови решти меншин, які проживають в Україні (всього з 146 залишається 142), захищаються державами, де ці нацменшини є корінними націями (російська – в Росії, польська – в Польщі і т. п.). Навчання мовами нацменшин в місцях їх компактного проживання за рахунок держави проводиться лише в початкових класах. Держава сприяє вільному використанню мов нацменшин у побуті, культурі, обрядах, створенні недільних шкіл з наданням державою приміщень так, як це робиться в усьому світі. Державним службовцем, депутатом, президентом може стати лише громадянин, який складе екзамен на володіння державною мовою. За невиконання постанови Конституційного Суду України від 14.12.1999 р. про мову роботи державних установ, організацій, мову навчання і виховання, – в ККУ додатково вводиться стаття про матеріальну і карну відповідальність.

Штраф – від 1000 грн. до 100000 грн. або ув'язнення до 6 місяців. Такий закон діє у Франції, Польщі, інших країнах. У паспорті і свідоцтві про народження відновлюється графа "національність".

2. Закон "По націоналізацію інформаційного простору", що передбачає обмеження ввезення російськомовної друкованої продукції, повну заборону друку російських видань, які морально розтлівають молодь. Посилення контролю за супутниковим телебаченням. Відновлення роботи художньої ради при Міністерстві культури для контролю, за моральністю пісень, кінофільмів, іншої продукції.

3. Закон "Про очищення (люстрацію)" – такий, як у країнах Балтії, Польщі, інших країнах колишнього соцтабору.

4. Закон "Про скасування пільг, привілеїв народних депутатів, скасування депутатської недоторканності". Всі існуючі пільги скасовуються (депутат отримує зарплату, яка не більша від 4-х прожиткових мінімумів для працюючих громадян, на час депутатства у ВР проживає в службовій квартирі).

5. Закон "Про вибори народного депутата" в новій редакції. Ним передбачено змішаний варіант обрання: 50 відсотків обирається за відкритими партійними списками, 50 – в округах. У цілому 82 відсотки обраних депутатів повинні бути представниками корінної нації, тобто українцями (на сьогодні – 34 відсотки). Таким же у відсотковому відношенні повинне бути і число депутатів інших націй, які проживають в Україні (згідно з даними останнього перепису населення). Розподіл депутатів за національністю врегульовується за рахунок партійних списків кандидатів у депутати – з їх числа вибираються депутати-українці, щоб досягти 82 відсотків депутатів-українців. Таким же чином обираються за національністю і депутати – представники інших націй громадян України.

Категорично забороняється партійним лідерам заносити до списків кандидатів у депутати членів сім'ї, рідних, водіїв своїх авто, секретарок для роз'їздів, охоронців, інших представників обслуговуючого персоналу. Не менше 50 відсотків обраних депутатів повинні бути фаховими правниками.

6. Доповнення до Закону "Про статус народного депутата": у залі засідань ВР депутат не має права вставати і ходити, підходити до трибуни і крісла голови ВР без його дозволу на це. Порушення цих вимог вважати порушенням громадського порядку і притягати порушника до адміністративної відповідальності (внести необхідні доповнення в КУпАП). Так само кваліфікувати викрики з місця, використання сирен та інших пристроїв, які заважають нормальній роботі. Здійснювати контроль за присутністю депутатів на пленарних засіданнях шляхом заповнення табелю робочого часу (як на виробництві). На підставі цього звільняти депутатів-порушників згідно з вимогами КЗпП України.

7. Закони "Про націоналізацію ПЕК", "Про надра України". Повернення в державну власність усіх обласних електро- і газових підприємств та газо- і нафтосвердловин.

8. Закон "Про енергетичну стратегію в Україні" – про розробку і впровадження новітніх технологій із збереження і використання енергії та її добування (вітрові, сонячні енергоустановки, добування газу в шахтах, на сміттєзвалищах і т. д.).

9. Закон "Про податок на нерухомість, предмети розкоші, надприбуток". Звільнення від оподаткування статків на суму, яка відповідає вартості стандартної квартири (з урахуванням санітарно-гігієнічних норм на 1 людину), машини середнього класу (однієї на кожну людину), присадибної ділянки розміром до 0,06 га, гаражу для авто, тобто того, що є предметом першої необхідності.

10. Закон "Про пенсійне забезпечення в Україні", який передбачає величину пенсії в залежності від суспільної значущості фаху (на сьогодні пенсії вчителів і лікарів – найнижчі, хоча суспільна значущість їх висока). Найменша пенсія є такою, що забезпечує безбідне існування усім категоріям пенсіонерів.

Запроваджується автоматичне перерахування пенсій з урахуванням обезцінення грошей.

Скасовуються персональні пенсії (президентська, депутатська і т. п.). Тоді не будуть президенти і депутати "рватися" за пільгами.

Ці посади займатимуть кращі представники народу – патріоти і професіонали, які здатні на самопожертву в ім'я України.

І ЗНОВУ ВИБОРИ!

Л. ГРЕБЕНЮК, член КУН

Україна вкотре переживає переломний момент в історії свого народу. На дочасних виборах заради збереження України та підтримки Президента Віктора Ющенка до верхніх ешелонів влади мають прийти українські націоналісти – найбільш свідомі, патріотично налаштовані, а тому – дієздатні. Щоб ефективно повести за собою маси, потрібно нагадати усім, що Україна ні на кого не нападала, не була загарбником, а тільки оборонялася, рятуючи себе і Європу то від татар, а то від фашистів.

Тепер настав час рятуватися від "сусіда" – Росії. Зараз треба взяти на озброєння високу духовність і жертовність січових стрільців та вояків УПА. Захистити себе – це означає захистити і зберегти Україну. Якщо ж на майбутніх виборах гору візьмуть регіонали чи біютівці з комуністами, то Україна може канути у небуття. Як колись Атлантида. Проте вірю, що український народ – європейський за своєю суттю – знову стане в обороні своєї вистражданої віками державності, а отже, й добробуту та процвітання.

м. Січеслав

НЕ ВІРТЕ БРЕХЛИВІЙ ПРОПАГАНДІ

В. АНДРУСЕНКО

Відійшла у минуле річниця нашої славної, героїчної УПА, яка уособлювала небувалий патріотизм, силу українського національного духу на рівні часів Богдана-Хмеля.

Але український національний дух був заплямований, забруднений відвертою московсько-комуністичною брехнею.

Один із спецзагонів НКВС, який тероризував населення під виглядом УПА

Утримуючи в своїх пазурах інформаційний простір, комуністичні ідеологи не шкодували ні грошей, ні паперу для забамбулення народу. УПА – це цвіт нашої української молоді. До її лав вступали самовіддані юнаки, які покидали свої родини, домівки. Свідомо йшли на тортури і смерть заради боротьби на своїй землі з окупантом (східним чи західним) в ім'я визволення Вітчизни.

Між населенням і УПА підтримувався нерозривний зв'язок. Тому вона виявилася міцним горіхом для Москви, котра ніяк не хотіла допустити незалежности України, бо як ще казав у 1916 році Пернесторфер: "Могутність московської держави можна зломити тоді, коли Україна стане незалежною державою". Всю свою воєнну машину направити проти УПА Москва побоялася, тому що в червоній армії були мільйони українців, і невідомо, чим би закінчилася така операція.

Проти месників кинули більшість частин КДБ і МВС, в яких українців не було. Але вони не змогли розгромити нашу УПА. Тоді комуно-кадебістські чини пішли на підлішу авантюру. Вони створили 156 загонів із найбільш аморальних типів, які діяли під виглядом УПА. У загоні – від 5–6 до 20 стволів, іноді 1–2 зрадники чи невільники-українці.

Їхньою метою було розірвати зв'язок між населенням і УПА, підірвати довіру населення. Залишити УПА без підтримки провіантом, дахом, без інформації. Створити в усього населення України образ бійця УПА як бандита-"бандерівця".

Спецзагони КДБ-МВС палили українські села, вбивали мирне населення (свідків і документів цих підлих дій достатньо).

А радянські ідеологи всі ті звірства приписали... УПА. Брехня лилася повсякденно, скрізь і всюди. Внаслідок цього народ був зазомбований, тим більше, що правдивої інформації не було, бо за неї карали Сибіром, ГУЛАГом, а то й кулею.

І тепер тим, у кого ще є сумніви стосовно УПА, треба уважно подивитися, яка дика аналогічність у наклепах комуністів на УПА. У тих областях, де воювала УПА, її шанує народ: живим – повага, пільги, мертвим – пам'ятники. Де ніколи УПА не була (Крим, наприклад), ставлять "пам'ятники загиблим" від рук бандерівців.

Попри всі звірячі дії КДБ, УПА не скорилася, злочин комуністів був розгаданий. Тоді почали масовий погром Західної України: тисячами вивозили українське населення до Сибіру.

В часи Другої світової війни мені довелося жити у білоруському місті Бобруйську. Там були два батальйони власовців "Дніпро" і "Березина", котрі воювали на боці німців, а взагалі у складі вермахта воювало більше 1 млн московитів. Про це ні в Москві, ні в Україні комуністи не "знають", мовчать, а прискіпалися до 2-х батальйонів УПА; наші хлопці пішли туди з надією, що німці допоможуть відстояти незалежність України. А коли побачили фашистську суть, то зі зброєю перейшли до своїх.

Не маю спокою ні вдень, ні вночі – кращі сини України досі не визнані Українською Державою. Окупанти, які їх вбивали, обвішані орденами, мають підвищені пенсії, продовжують скалити ікла на все українське (особливо в комуно-шовіністичному кримському гнізді).

Доки ж ми будемо у своїй державі програвати інформаційний простір? Мабуть, доти, доки наша влада не стане українською. Тому життєво необхідно інформувати наше застійне суспільство, треба скоріше виводити його із зомбі.

м. Сімферополь

ПИЛЬНІСТЬ НАСАМПЕРЕД

Марія ПРАВДИВА

Хочу поділитися деякими думками про наше сьогодення. Почну з трагедії, що спіткала мене в молодості. Мій чоловік був комуністом, займав досить високу посаду. Жили ми дружно, матеріально були забезпечені непогано... Якось викликали чоловіка до Києва з приводу того, що його двоюрідний брат був у лавах Української Повстанської Армії. І хоч моєму чоловіку під час війни було всього сім років, свого двоюрідного брата він не знав, але незабаром його не стало.

Минув час. Україна стала незалежною державою. Здавалося б, у багатій країні, де такі родючі ґрунти, працьовитий народ, життя громадян мало б бути квітучим, сама держава могла б стати однією з провідних у світі. На жаль, спостерігаємо занепад як на державному, так і на соціальному рівні. Пояснюючи причини такого сумного явища, наші політологи люблять повторювати фразу: "Який народ, така і влада!". В цьому твердженні є частка правди, але ту правду треба глибше розуміти.

Варто звернути увагу на те, що за 17 років незалежности найбільше резонансних вбивств сталося у Львові, і майже всі вони залишилися нерозкритими. Очевидно, це пояснюється тим, що на Львівщині більше, ніж у будь-якому іншому регіоні, свідомих українців, які не до вподоби тим, кому свого часу заважали Івасюк, Бойчишин, Білозір, Чорновіл, журналістка Мар'яна Чорна та інші борці з кращу долю України.

Я здогадуюся, що ті, хто знищив мого чоловіка, діють у тому ж дусі і сьогодні. Вони та їхні учні "керують" національно-визвольною боротьбою, пролізши у відповідні партії, зробивши своїх ставлеників "народними" депутатами.

Отже, сьогодні не втрачає актуальності гасло: "Українці, будьте пильними!".

Слава Україні!

Пан Юрій походить з дуже інтелігентної галицької родини. Його прапрадід Осип Шухевич був відомим у першій половині XIX століття письменником і громадським діячем. Прадід Володимир Шухевич прославився як етнограф, публіцист, став ініціатором і організатором Львівської "Просвіти", Українського педагогічного товариства "Руська бесіда", музичного товариства ім. Лисенка, редагував низку газет і журналів, видав п'ятитомник "Гуцульщина", а прабабуся Юрія Шухевича займала помітне місце в українському жіночому русі, очолювала інститут для дівчат ім. св. Ольги. Дід Степан Шухевич був отаманом Української Галицької Армії, командиром 4-ї Золочівської бригади, адвокатом українських політв'язнів у польських тюрмах, кваліфікованим дипломатом, засновником видавництва "Червона калина". Батько Юрія Шухевича, Роман Шухевич – легендарний командир і провідник УПА, генерал-хорунжий. Розроблена ним стратегія і тактика підпільної боротьби в умовах повної ізоляції, відсутности підконтрольних територій і будь-якої сторонньої допомоги створила історичний прецедент і відкрила нову сторінку в історії воєнної теорії і практики, стала класичним предметом вивчення в усіх військових академіях світу.

Юрію Шухевичу довелось протягом життя скуштувати пуд солі. Його як сина головнокомандувача УПА, невдаваного українського патріота, націоналіста радянські посіпаки піддавали фізичним і психологічним тортурам, запроторили на три десятиліття до ГУЛАГу. Та не піддався, витримав. Пропонуємо розмову з цією мужньою Людиною, Героєм України.

ПОЗИЦІЯ

НЕ ВИСТАЧАЄ ЦИВІЛЬНОЇ ВІДВАГИ

Юрій Шухевич про стан справ в Україні

Юрій ШУХЕВИЧ

– Юрію Романовичу, охарактеризуйте сьогоднішній стан справ у державі?

– Досить непроста ситуація, але не патова. Можна говорити, що фінансова криза в Україні почалася ще навесні цього року, коли держава зіткнулася з інфляцією й іншими неприємними економічними викликами. А вже восени, з крахом світових бірж, криза набрала нових, загрозливих обертів, на що значною мірою вплинула і політична нестабільність. Тому сьогодні в Україні одночасно маємо дві кризи: фінансову і політичну. Зрозуміло, розпочата у 2004 році конституційна псевдореформа розхитала механізми влади, а це, у свою чергу, призвело вже до двох дочасних розпусків парламенту.

– Відтак, чи чергові дострокові вибори розв'яжуть докорінно політичну кризу?

– Не впевнений. Оскільки теперішнє виборне законодавство недосконале. Безперечно, у парламент прийдуть, за незначним винятком, практично ті самі люди.

– Пане Юрію, які ж тоді шляхи виходу із такого кризового стану?

– Насамперед нам потрібна поважна конституційна реформа, що врівноважила б і чітко визначила повноваження, відповідальність, взаємодію різних гілок влади. А для цього треба скликати так звані Установчі Збори, на яких політики, правники, представники громадських організацій виробили би фахові, вагомі доповнення до Основного Закону держави. Приміром, у Франції, щоби підготовити Конституцію Четвертої Республіки, Установчі Збори засідали цілий рік. Адже у такій важливій справі не годиться поспішати. У Швеції ж поправки до Основного Закону приймаються у парламенті конституційною більшістю голосів, проте вони вступають у силу тільки після того, як їх простою більшістю складу підтвердить вже наступний парламент. Названі процедури унеможливлюють будь-які маніпуляції довкола Конституції, коли та чи інша політсила поспішно "під себе" пише і приймає поправки до Основного Закону, а вже наступного дня голосує за їхню відміну, залежно від партикулярної вигоди, що спостерігаємо у нашій Верховній Раді.

По-друге, потрібно вирішити питання закритих списків. Лідери так званих політичних партій, а точніше – олігархічних структур, вирішили, що замість того, аби купувати за цукор, гречку голоси простих людей (що було характерним для мажоритарної виборчої системи), – зробили закриті списки, і тепер продають там місця.

– Може тоді краще повернутися до змішаної системи?

– Згодиться і пропорційна. Однак, необхідні відкриті списки, і щоби за округами були закріплені депутати. Бо обіцяна структуризація суспільства і досі не настала, а політична корупція набирає небачених розмахів. Інколи думаю, нащо взагалі обирати та утримувати 450 депутатів (а це немалі гроші), якщо можна створити хунту, тобто комітет з тих лідерів партій, що пройшли до парламенту. Все одно ж фракція голосує або не голосує з дозволу свого керманича і саме так, як він скаже.

– Партія, як відомо, мусить базуватися на певних принципах, ідеології. Зважаючи на це, чи, маємо, на Вашу думку, сьогодні хоча б одну справжню партію?

– Звісно маємо, але їх дуже мало. З представлених у нашому парламенті політсил, партіями можна вважати КПУ та Народний Союз "Наша Україна". Ні БЮТ, ні Регіони, навіть Блок Литвина, партіями не є. Насторожують спроби монополізувати владу, спрямовані на те, щоб не допустити у Верховну Раду якісь нові, свіжі сили.

– З першого січня 2009 року вкотре перестає діяти мораторій на продаж землі. Пане Юрію, чи є в цьому певні загрози, і кому може дістатись українська земля?

– Це дуже поважна і болюча тема. Не таємниця, що в умовах світової кризи чорноземи (до речі, одні з найродючіших у світі) скуплять неукраїнці, не знаю, чи нашим олігархам багато дістанеться. Прийде американський, німецький, єврейський капітал. Цікаво, що українці тоді навіть найманими робітниками на власній землі не працюватимуть, бо, по-перше, сучасні технології дозволяють значно механізувати всі роботи; по-друге, власникам стане вигідніше задіяти дешеву робочу силу з В'єтнаму, Китаю тощо. А українському Івану чи Марійці доведеться їхати на заробітки у далекі краї, волочитися з торбами світом. Ми станемо жити, як писав Шевченко, на власній, не своїй землі.

– То що ж, рік у рік продовжувати мораторій..?

– Звісно, ні. Треба назавжди зняти цей дамоклів меч мораторію. Одначе слід виходити з того, що земля є Божим даром, як вітер і вода, а отже, товаром не може бути. Микола Руденко говорив про додаткову вартість землі, коли під дією сонячного світла проростає зернинка.

Продаючи все направо і наліво, – ми таким чином живемо коштом наших нащадків.

Зараз у світі наростає проблема глобального голоду (щодня вмирає близько двадцяти тисяч осіб, переважно дітей). За таких обставин українська земля може стати джерелом надприбутків для іноземців, котрі вирощуватимуть тут генетично-модифіковані продукти, або необхідні для біопалива культури, що, в свою чергу, значно виснажують ґрунт.

– Є пропозиції націоналізувати землю і пізніше здавати її в оренду на певний час…

– Це тільки один з можливих розв'язків проблеми. Але, знову ж таки, необхідно створити умови, аби нашу землю орендували найперше громадяни України.

– В українському суспільстві триває дискурс довкола доцільности можливого вступу нашої держави до НАТО. Хотілось би почути Вашу думку щодо такого питання.

– Взагалі, я не є палким прихильником НАТО. Але маємо велику загрозу нападу з боку Росії. Тому мусимо шукати своє місце в системі колективної безпеки чільних світових країн. Ми повинні тримати на відповідному рівні збройні сили, бо, як відомо, хто не годує свою армію, – той годує окупаційну. Так, вступ до НАТО нам би недешево обійшовся, адже треба підтягуватися до їхніх стандартів.

– Західний світ сьогодні переживає глибоку моральну кризу, про яку алярмували мислителі ще двістітриста років тому, серед них, між іншим, був і наш Григорій Сковорода. На фоні цього якими бачаться Вам місце і місія України?

– Духовний Захід деградує, про це говорив ще Шпенглер. На перший план вийшли стандарти ситости, а не моральності. Окрім того, нав'язується суперлібералізм, в якому людина – найвища цінність, а інтереси громади, нації стають вторинними. Такий шлях – хибний. Відбувається атомізація суспільства, яке стає нездатним чинити опір. Це вишуканий, дуже підступний спосіб перетворення людей на рабів, споживачів.

Українці справді можуть показати Заходу і світу приклад чогось вищого, духовно вартісного, але тільки в тому випадку, коли згуртуються довкола своїх національних цінностей. Дивіться, Христос і апостоли йшли на жертву заради громади. А нам сьогодні бракує мужности, співчуття, зрештою, милосердя. Не вистачає цивільної відваги, про яку говорила Олена Теліга.

– "Єсть історичною неправдою міф про те, що нас на Україні знищили москалі", – писав В'ячеслав Липинський. Чи погоджуєтесь з цим? То хто ж тоді нас винищував?

– Нищили нас не лише москалі. Та часто вони це робили нашими руками. Коли говорити про Голодомор, то його організаторами стали неукраїнці, – це свої посіпаки, прислужники гнобителів, забирали у голодних останню ложку пшона чи бульбину. Свої ж здавали до рук чужинців у 40–50-х роках... Зрадники, лакузи були є і будуть у всіх народів, але саме від морального стану суспільства залежить їхня кількість.

Багато говорять про смертниківісламістів, чи про японських камікадзе у часи Другої світової війни, але й у нас були хлопці, котрі відстрілювалися до передостаннього патрона, а останній залишали для себе. Вони гинули заради свого народу, щастя майбутніх поколінь; про жодні нагороди ніхто не думав. Це приклад високих моральних якостей українців, що нині слід в собі розбудити, виховувати у суспільстві. Відродження України можливе тільки завдяки поширенню історичної правди, зокрема про національно-визвольні змагання, але то, погодьмося, праця не одного дня, вона потребує людей мислячих.

Розмову вів
Роман СМІЛКА,
студент ЛНУ імені Івана Франка

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ЧОМУ БУВ ГОЛОД В УКРАЇНІ В 20-х РОКАХ XX СТОЛІТТЯ?

Прелюдія до Голодомору 30-х років

Степан СЕМЕНЮК

Перша світова війна прокотилася тяжким катком через Україну. Фронти переорали снарядами і грабіжем нашу землю і людей. Однак не одна війна довела Україну до голоду. Чому ж тоді був голод після війни?

Як відомо, 4 (13) грудня 1917 року Раднарком Росії у своєму Маніфесті заявив, що "визнає Українську Народну Республіку, її право зовсім відокремитися від Росії або вступити в договір з Російською республікою про федеративні і тому подібні взаємновідносини між ними. Все, що стосується національних прав і національної незалежности українського народу, визнається нами, Радою Народних Комісарів, зараз же, без обмежень і безумовно". Але одночасно Москва ставила вимоги перед Україною, якими властиво перекреслювала визнання УНР, і вислала в Україну банди "рабочих і селян" під командою Муравйова.

З ініціативи більшовицької фракції 3 грудня у Києві зібрався Всеукраїнський з'їзд рад. Однак зорієнтувавшись, що опинилися в абсолютній меншості (4 відсотки), більшовицькі делегати покинули з'їзд і побігли до Харкова, під опіку загонів Антонова-Овсієнка і "Союза спасенія отечества". Всього близько 70-ти осіб провели окремий з'їзд та створили т. зв. ЦВК (центральний виконавчий комітет), якому було доручено "...негайно поширити на території Української Республіки всі декрети і розпорядження робітничо-селянського уряду федерації, які мають для всієї федерації значення". ("Донецкій пролетарій" – 14 грудня 1917 р.). Все це діялося в рамках Української Народної Республіки. Постала ситуація двовладдя: УЦР УНР і ЦВК. Ленін негайно поспішив визнати "радянський уряд" УНР. Цю назву "УНР" Москва утримувала для обману народу до 1919 року, коли її було замінено на УСРР. Ухвала того харківського "з'їзду" про входження України до складу Російської Федерації і поширення на території України декретів РФ дали Леніну "юридичну" основу доконати Україну військовою інтервенцією та грабувати наш народ. Бо на теренах Росії, де війна не прокотилася, з приходом до влади більшовиків запанував голод, а в Україні, за підрахунками того ж Леніна, під кінець 1917 року було близько 500 млн пудів хлібних залишків (приблизно 758 тисяч тонн).

20 грудня 1917 року Ленін призначає Ґ. Орджонікідзе надзвичайним комісаром "району Україна" (!?), який у січні-лютому 1918 року їздив до Харкова, Катеринослава, Одеси, Миколаєва, Херсона, Полтави. Вже 3 лютого 1918 року Ленін пише Орджонікідзе: "Від душі дякую за енергійні заходи в продовольчій справі. Продовжуйте, ради бога, з усієї сили добувати продовольство, організувати спішно збір і зсипку хліба, щоб встигнути налагодити постачання до бездоріжжя".

А було за що дякувати "комісару району Україна". Так, він наказав щоб міста в Херсонській області не робили запасів більше, ніж на два тижні. З 18 лютого до 9 березня 1918 року з Херсонщини до Росії вивезено 1090 вагонів хліба.

23 січня 1918 року нарком з продовольства повідомляв Леніну, що з Полтавської області на 18 січня відправлено в Петроград 30 вагонів пшениці, в Москву – 30 вагонів пшеничного і житнього борошна і по 20 вагонів – в Новгородську, Смоленську і Владімірську губернії.

18 січня 1918 року з Чернігівщини відправлено до Петрограда і Західного фронту 140 вагонів цукру.

Дуже важливу статистику про вивезення хліба з України в Росію знаходимо в телеграфних повідомленнях комісара Харківського залізничного вузла: 19 лютого відправлено 2 поїзди, 20-го – 2 поїзди, 21-го – 2 поїзди, 22-го – 7 поїздів, 23-го – 3 поїзди, 24-го – 3 поїзди, 26-го – 2 поїзди, в составі 75 вагонів, 28-го – 30 вагонів продовольчих вантажів у Московську, 50 вагонів у Петроградську і 154 вагони у північні губернії. 1 березня 1918 року для північних губерній відправлено 40 вагонів, до Москви 23 вагони борошна, вагон крупів і вагон консервів.

Отже, за два місяці реквізиції в Україні, де було 500 млн пудів хлібних залишків, розпочався голод.

Для реквізиції у селян хліба були створені спеціальні військові загони, переважно з російських "рабочих і матросов". Перший такий продзагін вирушив із Харкова вже 16 грудня 1917 року в райони Сумщини. На початку 1918 року для реквізиції хліба більшовики застосовували зброю. Збройні сутички розпочалися поблизу Донбасу і великих промислових міст.

Грабіж України Росією в 20-х роках XX ст. охопив реквізицію церковного майна. За декретом В. Леніна про т. зв. секуляризацію і реквізицію церковного майна впродовж 1918–1922 років в Україні пограбовано і продано за кордон церковних цінностей на суму 8 мільярдів ам. доларів. Нас ограблено з нашої історичної пам'яти, нашої духовної і матеріальної культури. А цього жодними грошима годі оцінити.

Що важливо наголосити:

– реквізиція-грабунок хліба та церковних цінностей в Україні проводився за наказом голови раднаркому Російської Федерації Леніна. Отже бачимо, що Сталін мав доброго вчителя і в тридцяті роки тільки вдосконалив систему організації Голодомору в Україні;

– викачування хліба з України відбувалося в цей перший період у часі, коли Совєтська Росія визнавала де-юре Україну – УНР незалежною державою. Денонсацію визнання УНР Совєтська Росія доконала щойно 24 грудня 1918 року. Додаймо також, що це діялося, коли УСРР не була включена до СРСР, якого ще формально не існувало.

Отож у двадцяті роки XX ст. Україна увійшла пограбованою, окраденою, що довело до голоду скрізь, де проживало українське населення.

Скажемо, нарешті, собі і світові історичну правду.

ГОЛОД 1921–1923 РОКІВ

Володимир СЕРГІЙЧУК,
професор КНУ

Голодомор 1921–23 років забрав в Україні життів не менше, ніж Голодомор 1932–33 років, спровокований Сталіним. Але про першу трагедію України чомусь говоримо рідко. Створюємо меморіал загиблим у 1932–33 роках. А про тих, кого не стало на цім світі, "завдячуючи" особисто "вічно живому" Ульянову (Леніну), забуваємо? Спробуємо нагадати.

Протягом багатьох десятиліть у наших шкільних підручниках стверджувалося, що на початку 20-х років голод охопив лише район Поволжя. Так оголошувалося тоді і перед західним світом, звідки Ленін і його соратники просили продовольчої допомоги саме в названий регіон. Про те, що такий же голод охопив усю Південну Україну, звідки масово вивозився хліб на Північ і на експорт, Москва мовчала.

Про голод в Україні почав заявляти на весь світ уряд УНР в екзилі вже восени 1921 року. Так, у вересні 1921 року повноважний представник УНР Олександр Шульгин звернувся з проханням про допомогу голодуючому українському населенню до Нансена, а через місяць це питання місія УНР порушила в Парижі.

На жаль, тоді західний світ так не перейнявся трагедією українського селянства, страшний голод поширювався далі півднем України. До Катеринославщини, Запоріжжя та Донеччини наприкінці 1921 року додається Миколаївщина та Одещина. І на початку січня 1922 року кількість голодуючих тут сягнула 1890000 осіб, у березні – 3250000, в червні – 4103000.

Охопивши такі величезні простори, голод спричинився до збільшення смертельних випадків. Зокрема, якщо за січень–березень 1922 року в Херсоні народилося 918 осіб, то вмерло – 5405. У чотирьох містах Миколаївщини за цей період з'явилося на світ 1199 осіб, а пішло з нього – 7323.

Голодуючі робітники м. Миколаєва. 1921 р.

Представник допомогової організації Нансена капітан В. Квислінг, очевидець того голоду, засвідчив у своїй телеграмі в лютому 1922 року, що в Україні близько 7 мільйонів людей "вмирають з голоду в усьому страшному розумінні цих слів". Це, до речі, підкреслював Квислінг, без інших українських територій, до яких він відносив, у першу чергу, Кубань.

Та страшно стає від усвідомлення того, що хліб в Україні, незважаючи на посуху, був. Його відібрали від голодного рота селянина, робітника, їхніх дітей, відправляючи за межі нашої землі.

Саме в ці страшні місяці 1922 року, коли різко зростає кількість голодуючих на Півдні України (крім корінного етносу там зазнали лиха і німці, болгари, греки, чехи, шведи, молдавани, росіяни), голова Раднаркому УСРР Християн Раковський погрожує англійському міністрові закордонних справ лорду Керзону припиненням поставок українського хліба, якщо Велика Британія не знайде шляхів для замирення з Радянською Росією. І це в той час, коли для голодних дітей Півдня України керівники УСРР випрошують від Американської організації допомоги (АРА) сто тисяч пайків.

І ця благодійна організація в межах їй дозволеного намагалася допомогти голодним українцям, хоч постійно перебувала під недремним оком ЧК.

Комуністична влада, скориставшись з допомоги американців, потім, коли наприкінці 1922 року становище почало поліпшуватися, замість подяки, почала звинувачувати їх у спробі підриву устоїв влади робітників і селян.

Як усе було насправді, чітку відповідь дають документи. Читачі, очевидно, подивуються, просто не зрозуміють дії керівників Радянської України, які на засіданні Політбюро ЦК КП(б)У слухняно виконують розпорядження члена Наркомпроду РРФСР Мойсея Фрумкіна, коли той вимагав вивозити мільйонами пудів хліб з України, яка сама голодує. До речі, члени Політбюро ЦК КП(б)У, віддавши розпорядження про вивезення хліба з України, протягом тривалого часу навіть не знали, скільки збіжжя вже вивезено за операційний рік. Тільки 10 березня 1922 року Раковський, Мануїльський, Фрунзе, Чубар, Іванов, Косіор ухвалюють рішення про те, щоб "выяснить количество вывезенного в РСФСР хлеба и составить официальный акт".

Коли ж у травні зробили підрахунки, то виявилося: до нового врожаю не вистачає по лінії державного постачання 1600000 пудів.

У чому ж тоді полягає турбота КП(б)У за свій народ?

А про яку соціальну справедливість можна говорити, коли Політбюро ЦК КП(б)У ухвалює спеціальне рішення про забезпечення пайками комуністів у голодуючих губерніях? І кошти для цього виділяються з державного бюджету, в який уже оприходувано й цінності з пограбованих церков за підказкою з ЦК. А як виживати некомуністам у голодуючих губерніях?

І, зрештою, про яку рівноправність членів компартії може йтися, якщо в голодні часи її керівники організовують для себе санаторії в Німеччині та рахунки в швейцарських банках.

Документи змушують думати. Їхні сухі рядки волають до нас про трагедію українського народу в XX столітті.

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ЯК ПОЗБАВИТИСЯ МЕНШОВАРТОСТИ

Чому угро-фінські народи, які опинилися в РФ і користуються російською мовою (карели, перм'яки, чуваші, мордовці тощо), живуть у кілька разів гірше тих угро-фінів (естонців, фінів, угорців), які відійшли від Росії і розмовляють рідними мовами? Чому слов'янські, формально незалежні народи (українці та білоруси), які перейшли на російську мову спілкування, живуть в кілька разів гірше, ніж слов'яни, які зберегли рідні мови? Чому навіть незалежний російський народ, що був і є панівною нацією на величезній території, хоч ще й досі змушує працювати на себе десятки інших народів, задовольняється рівнем життя у кілька разів нижчим, ніж інші незалежні народи?

Валентин КОЖЕВНІКОВ,
кандидат географічних наук,
академік Академії оригінальних ідей

Рівень життя визначається рівнем культури – культури праці, побуту, відпочинку, освіти, науки, виробництва. Основою культури є мова. Штучна мова – штучна культура, показна, а не справжня, моральність. Тобто причина всіх бід російськомовних народів спільна – це російська мова. Китайський мудрець Конфуцій ще за 500 років до нашої ери довів, що нелогічна мова не може бути основою правильних розумових висновків, а неправильні висновки, в свою чергу, призводять до неправомірних, небезпечних, шкідливих, навіть ганебних дій.

Чому російська мова не сприяє розвитку культури, не дає народам ніяких шансів на ліпшення життя, чим вона відрізняється від інших мов, у чому її вади? Системний аналіз особливостей російської мови приводить до висновку, що головний недолік цієї мови – це її штучність. Адже основою російської мови стала церковнослов'янська мова, сформована Кирилом і Мефодієм у IX сторіччі для християнізації слов'янських народів. І хоча мова зіграла велику роль у християнізації слов'ян, але в жодній слов'янській державі вона не витіснила з ужитку народних слов'янських мов. У Києві церковнослов'янську мову розуміли хіба що ченці та писарі. Вони цією мовою видавали книжки, але народ не міг їх читати. Тільки в Московії, на теренах угро-фінських народів, штучна церковнослов'янська мова була накинута аборигенам не тільки як богомольна, а й замінила народні мови угро-фінських племен в освіті, державних установах, стала мовою спілкування в побуті. Цьому сприяла та обставина, що грамотними в Московії були тільки церковники-християни, які не знали місцевих мов. Оскільки ті церковники прийшли в Московію з Руси-України, то вони знали українську мову і впродовж більше як 500 років широко використовували її (часто шляхом калічення українських слів) для творення російської. Після того, як всередині XIII сторіччя Московія стала одним з ханств Золотої орди, на її теренах почали осідати монголи, які додали до російської мови багато своїх слів. Процес збагачення російської мови українськими словами ще більше прискорився, коли московські царі після 1654 року стали залучати до державної служби освічених українців. Тому російський "язик" має з українською мовою більше як 50 відсотків спільної лексики. Пізніше, коли Росією правили цариці-німкені, російський "язик" збагатився багатьма німецькими словами, а після війни 1812 р. з французами російські аристократи запозичили з французької мови сотні нових слів.

Оскільки творення російського "язика" відбувалося впродовж відносно короткого історичного періоду, а його збагачування словами з інших мов теж проходило надто швидко, то залучені чужомовні слова не встигали перероджуватися за законами російського "язика" і часто творилися за окремими правилами. Тому російська мова має надто багато винятків і складних правил. Найбільше шкодять знання російської мови українцям, бо не тільки полегшують Росії вести щодо України імперську політику і використовувати російськомовних громадян України для зміцнення проросійських позицій в органах влади, особливо у Верховній Раді України, а й роблять українців малограмотними та суржикомовними. Адже українська і російська мови, маючи багато спільної або схожої лексики, плутаються в головах людей, змушують їх постійно бути перекладачами з однієї мови на іншу. Тому постійне спілкування двома мовами веде наш народ до відсталості, а людину робить телепнем, неуком. Мови знати можна, якщо вони потрібні для роботи, але спілкуватися треба однією мовою.

Головною причиною того, що українці і в незалежній Україні тримаються російської мови, є навіяна нам думка про спільну колиску, спільну історію, спільну долю. Щоб переконати росіян і нас, українців, у цьому, російські царі, особливо Катерина II, історики та письменники так перекрутили давню російську історію, що освічені росіяни й досі думають, що вони теж слов'яни, а не угро-фіни, що Російська держава є нащадком Київської Русі, а не витвором монгольських ханів, що їхня мова народилася в Києві і була колись рідною і для нас, українців, бо і вони з нами, як нас запевняють, однієї крові – слов'янської, а ще точніше – руської. Але хоч і знищували вони давні літописи, щоб приховати правду про свою неслов'янськість, про те, що Московію великим князівством зробили монголи, що їхня мова штучно утворена з церковнослов'янської, української, монгольської мов та діалектів угро-фінської мови, якими говорили племена угро-фінів, що жили на північ від річки Оки, – історична правда збереглася в українських легендах та літописних джерелах інших народів.

Тож освічені люди давно уже знають, що ми і вони ніякі не родичі, що їхня мова схожа на нашу лише тому, що вони використали нашу мову для створення свого "язика". Тому кожний росіянин, який претендує на звання культурної людини, повинен добре знати українську мову, від якої пішла їхня, російська. А ми, українці, без знання рідної мови не станемо європейським народом, не матимемо високої культури, не подолаємо економічної кризи, не зможемо дотримуватися визначеного політичного курсу вільних народів Європи. Тому російські політики не шкодують коштів і зусиль, щоб утримати зросійщених українців у полоні брехні. І це їм поки що вдається.

Чому? Тому що в Україні нема ще української інтелігенції. Є інтелігенція, вихована російською мовою в російській культурі. Це імперська інтелігенція, яку великий індійський діяч Ганді вважав найбільшою бідою нації, котра визволяється з імперії. Справді, більшість наших інтелігентів вважають росіян братами, стверджують, що відновлювати українську мову ми повинні так, щоб не завдати шкоди російській мові на нашій землі. Вони бездумно повторюють придуманий шовіністами вислів: "Скільки мов ти знаєш – стільки разів ти людина". Але ж самі росіяни ніколи не вчать мов тих народів, серед яких живуть, і в Європі нема таких народів, які обов'язково вчать російську мову чи мову своїх сусідів. Навіть англійську, яка визнана мовою міжнародного спілкування, знають не всі німці, іспанці, французи... А хіба ми уже краще всіх знаємо фізику, хімію, математику, географію тощо, чи ми уже уміємо створювати і виробляти найкращі у світі машини і комбайни? Чи нам уже нема чого учити потрібного і ми взялися всім народом за вивчення найважчої мови в Європі? Чи, може, російська мова справді несе велику передову культуру? То подивіться на росіян і порівняйте їхню культуру з культурою демократичних народів Європи. Ви побачите, до якої культури веде російська мова. Не забуваймо, що мова – культури основа.

Інколи доводиться чути від людей, які вважають себе інтелігентами і навіть лідерами нації, незадоволення українським народом або його частиною, що живе на сході та півдні України: то люди там не так голосують, то рідної мови цураються, то НАТО не довіряють, а хитрій і жорстокій Росії аж надто вірять. Чим пояснити таку начебто нелогічну поведінку українців?

Після здобуття незалежності українці отримали доступ до стандартів європейської освіти і можливість знати правдиву історію України, але не в усіх областях – Схід і Південь України чужі спецслужби і їхня "п'ята колона" відгородили від українських демократичних ЗМІ і залишили в інформаційному полі Росії. Адже відомо, що народом, який не знає рідної мови і правдивої історії, керувати може будь-який зайда-пройдисвіт. Тому освіта і культура в тих областях не зазнали ніяких змін, і українці майже нічого правдивого не знають про свою державу, долю народу, політику керівництва і партійних лідерів. Тому вони ще й досі вірять вигадкам російських шовіністів про вторинність, відсталість, зіпсованість нашої мови впливом польської і навіть не здогадуються, що саме наша мова є природною, а не штучною, що вона первинна і логічна, культурна, бо народна. Що навпаки російський "язик" – штучно створена (української, староболгарської, угрофінської, монгольської) мовна суміш, в якій більшість логічно утворених українських слів спотворена. Можна навести тисячі прикладів, які свідчать, що російська мова – це жаргон, утворений на основі української мови. Адже термін "жаргон", як свідчить Советскій енціклопедіческій словарь, використовується для позначення викривленої, неправильної мови. Але змосковщені російськомовні українці не розуміють цього. Вони все частіше стають до лав шовіністичних зневажальників української мови, від яких часто можна почути, що сфера мовних проблем надто тонка, і держава не повинна втручатися в неї. Хай народ сам визначається, якою мовою йому розмовляти. Чому російськомовні українці вірять їм, а не українським патріотам?

Тож і нам треба за допомогою учених, патріотичних освітян і українських ЗМІ просвітити російськомовних українців, яких російська преса використовує для відстоювання російських інтересів в Україні на шкоду українському народу. Тобто треба довести таким українцям, що, повіривши в культурність чужої мови, вони стали боротися проти європейської освіти своїх дітей, проти європейської культури, проти європейського рівня життя для себе. Російськомовних українців не можна залишати напризволяще, бо це матиме для них трагічні наслідки. Це тепер морози, вітренки, януковичі, симоненки, колеснікови, грачови... обіцяють українцям рай у союзі з "братньою" Росією. Таке вже було після Російської революції. Та як тільки ми довірилися їм, одразу дізналися, як вони вміють влаштовувати голодомори селян; репресії інтелігенції; розстріли (наприклад, у Харкові) студентів, які бажали отримати освіту українською мовою, війни (фінську, японські, німецьку, в'єтнамську, чехословацьку, угорську, афганську тощо).

Водночас за 17 років незалежності ми анітрохи не змінили статус української мови як державної. Навпаки, антиукраїнські сили південно-східних областей в останні роки надають статусу державної російській мові, організовують гоніння україномовних громадян. Чому? Тому що, використовуючи російські і російськомовні ЗМІ у тих областях, де україномовні ЗМІ по-суті заборонено, імпершовіністи нав'язують українцям шкідливу думку про те, що відновлювати українську мову в Україні треба таким чином, щоб не зашкодити розповсюдженню російської, хоч це все одно, що рятувати картоплю так, щоб не зашкодити колорадському жуку. Росіяни з нашою мовою і з нами ніколи не церемонилися, а знищували, як могли. Тож пора нам зрозуміти, що нас і нашу мову і тепер, після отримання незалежності, ніхто не пожаліє. Пора усвідомити, що у цьому світі між націями йде жорстока війна на знищення на всіх фронтах: мовному, культурному, інформаційному, економічному, політичному – і якщо ми хоч на одному з них не утримаємо своїх законних рубежів, то будемо знищені. Ми сильна і багата нація, тож здатні вистояти. Тим паче, що на мовному фронті нам не треба ні використовувати такі ж методи (голодомори, репресії, нищення української освіти тощо), якими нам нав'язувалася російська мова, ні висміювати та паплюжити російську мову, як росіяни паплюжили нашу, ні виправдовувати свої кроки щодо відродження української тим, що вона рідна для переважної більшості громадян, бо ніхто нас і слухати не буде. Досить поширити правду про переваги нашої мови над російською, про її первинність, народність, логічну структуру тощо.

ВЕЛИКА УКРАЇНА

МАНДРІВКА У МІЙ ҐЕЛОН

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Ґелон починався для мене зовсім не з Ґеродота, і не з археології, і не з будь-чого іншого, з чого зазвичай починається міф, чи то пак, історія. Мій Ґелон починався з дивовижного вірша Юрія Бедрика – того, де "статуетки бичків із гелонської глини" дивляться на нас "так німо, так бичо"... Я вже не раз переконувався в тому, що митцям на роду написано бачити світ хай, може, і не достовірніше, ніж це дано історикам чи археологам, але – точніше. Істинніше! Ось і погляд Бедрикових бичків я неодмінно ловлю на собі в Ґелоні щоразу, коли туди приїжджаю.

Куземинські вали. Цією дорогою йшов у Ґелон і Ґеродот

Хоча мій Ґелон – це, все ж, не бички, а пижмо. Воно на тутешніх валах росте таке велике, жовтогаряче й розкішне, що годі й надивуватися. Не знаю, навіщо тут саме воно, бо приїжджати сюди надовше маю змогу зазвичай улітку, а забредати в самісінькі нетрі пижмових валів у цю пору не надто безпечно. Чорна гадюка з Червоної книги старанно оберігає чимало тутешніх таємниць...

А вони – таємниці – тут на кожному кроці. Адже Ґелон – це не просто всім відоме Більське городище, поле унікальних археологічних знахідок у селі Більськ, розташованому на межі історичних Гетьманщини та Слобожанщини й адміністративно приналежному тепер до Полтавської області.

Тепер на Ворсклі господарюють бобри

Починається воно десь аж від Груні, батьківщини Остапа Вишні, а мо', й далі, від хутора Храпачів Яр, на який аж десь наприкінці сорокових, уже по війні, вперше прийшли "уповноважені" чинити "колхоз", – і місцеві мешканці зі щирим подивом запитували їх: "А хіба царя вже нема? Як же це?!" – а коли зайшла мова про війну, дивувалися не менше щиро: "Невже була якась війна?!" Це правда, я нічого не вигадую; той хутір і справді оминули всі біди першої половини ХХ століття; туди не ступала нога сов'єта чи німака, несучи за собою неодмінну страшну смерть від голоду, кулі чи зашморгу; люди там віками жили собі так первісно чи первинно, як їх створив Бог, і не мали потреби й носа виказувати до решти зіпсутого світу; щасливі люди, – і лише наприкінці сорокових туди вперше прийшли "уповноважені", й жахнулися, і раю не стало: вони просто стерли той хутір з лиця землі, а людей розселили по довколишніх селах, добре, хоч не в Сибір...

...А тоді – село Скелька, леґендарна Скелька, оспівана Іваном Багряним в однойменному романі у віршах. Тут і справді колись був монастир, і справді ходить про це багато леґенд, зазвичай зовсім не про чернече життя його мешканців, а на горі Замок, що нависла над Ворсклою в сусідньому Куземині, досі де-не-де провалюється під ногами земля через численні підземні ходи, проникнути в які вже неможливо, а розкопувати ніхто й не пробував. Ось лише самої Скельки нині... вважайте що нема – лише покинуті напівзруйновані хати, лише кілька, на пальцях перелічити можна, старенських мешканців, лише заросла бур'янами ґрунтівка, по якій проїхати можливо хіба трактором, а йти треба обережно, бо чорна гадюка водиться й тут...

...А тоді – Куземин; свого часу, за Гетьманщини, містечко, приналежне до Зіньківського козачого полку, а тепер просто собі віддалене село Сумської області, поєднане з Грунню настільки розбитою дорогою, що водії маршрутних автобусів клянуть її, на чому світ стоїть, і часом навіть відмовляються по ній їхати. Тут уже й геродотівський Ґелон, адже "батько історії" саме тут уперше ступив на Ґелонську землю – стародавню пристань на Ворсклі нещодавно розкопали археологи. Раніше село було ближче до води, але зараз "піднялося" на пагорби – туди, де колись стояла вражаюче красива церква, що її бачив Іван Багряний аж зі Скельки: "Блищить Куземинська Покрова".

З тою церквою теж пов'язано чимало цікавущих історій: кажуть, що її будували тричі, але першого разу вона згоріла, тоді почали відбудовувати, і вона згоріла знову, – а все через те, що будувати її кликали "москалів", а "москалі мають біса в носі, і їх до святої справи допускати не можна". Відтак збудували вже на іншому місці, й там вона стояла така велична й красива, що аж! Проте й там були свої історії: кажуть, що дванадцять священиків померли в ній буквально один за одним, і припинилося це аж тоді, коли після першого в ХХ столітті відновлення Української держави – УНР – Куземинська Покрова перейшла під омофор новопосталої Української Автокефальної Православної Церкви... Утім, невдовзі прийшли сов'єти – і Куземинської Покрови не стало, в страшні 1930-і її розібрали, використавши матеріал "для нужд колхоза"...

А під самою горою Замок, кажуть, була ще одна унікальна церковця – невеличка, козацька, сплетена з очерету! Це не міф: я ще застав людей, які її пам'ятали. Іларіон Сахно, який, Царство йому Небесне, позаторік відійшов у Кращий Світ, ще молився там дитиною...

А ще в Куземині колись були пани – Ґнідич і Ґеюс. Нині в Ґеюсовому обійсті лікарня: новий, збудований за сов'єтів корпус на ладан дише, а старий, Ґеюсів, хоч і пошарпаний, але стоїть як стояв! Далі ж по схилу – вниз до Ворскли – був... дендропарк. Саме так: дендропарк і сад – хоч, може, й не такий розкішний, як усім відома Софіївка, але, кажуть, не менш красивий. Зараз там пустище, геть заросле кущами, бур'янами й кропивою, – а свого часу Ґнідичів сад, як і власні садки, що родять тут напрочуд щедро, врятували куземинців від Голодомору. Сов'єти забрали все зерно і прирекли людей на голодну смерть – скажімо, в Хухрі, всього за який десяток кілометрів звідси, вимерло більше половини мешканців, – а куземинців урятувала сушня з яблук і слив, яку забрати не додумалися...

...Ідемо далі – до Більська видолиною поміж вали, куди й Ґеродот ішов від пристані до міста Ґелона. По ліву руч – великанський дуб, кажуть: дуб Сковороди. Можливо, так, як у карпатах кожна велика смерека неодмінно Франкова, – а може, й справді. Бо Сковорода тут бував, і не раз. У Куземині він навіть залишив людям, у яких спинявся, Біблію зі своїми заввагами на марґінесах. Це теж не міф: вона справді була, і я розмовляв з людьми, які тримали її в руках, та сліди її губляться аж у 1990-х – нібито хтось із родичів вивіз її кудись до Харкова, і все...

...Ось і Ґелон, чи то пак, городище. І – пижмо. Розкішне пижмо! Один місцевий бізнесмен прагне перетворити ці місця на потужний туристичний центр, розбудувати інфраструктуру. Вказівники встановив, оглядову вежу звів на пагорбі, трохи опорядив територію – а більшого "чиновницькі рогатки" не дозволяють зробити. Старається чоловік, душу вкладає – та бар'єрів більше, ніж сприяння...

...А далі дорога на Опішне. Моя шестилітня донечка старанно й наполегливо дибцяла туди, мріючи купити собі там макітру. Додибцяла – і ось вона, твоя макітра – а доня в плач: "Неправда! Це не макітра! Це щось інше!". І справа не в тому, що дитина засмакувала слово і чомусь подумала собі, ніби макітра – це така лялька (так вона потім це пояснила). Справа в тому, що в Опішному нині вже й справді мало хто може зробити справжню макітру...

...І це, ясна річ, не весь мій Ґелон. Це – лише початок. Ходімо далі – там буде ще цікавіше...

ВІД АВТОРА

"ДОБРИЙ І СПРАВЕДЛИВИЙ"

Іван АНДРУСЯК, поет

У 1990-і Америку "клинило", із 2000-го вона "бушувала", а тепер перетворюється на "барак" Обами. Цей анекдот нині найпопулярніший в інтернеті – і недарма. Новий американський президент, – як, зрештою, й усі попередні, – одразу ж стає "фольклорним персонажем" не лише в самих Сполучених Штатах, а й у всьому світі.

Направду ж, питання варте того, щоби над ним задуматися: чому й українці раптом так зраділи перемозі 47-річного чорношкірого сенатора з Чикаго Барака Обами на виборах у далекій та хай і союзницькій, дружній, але все ж ментально чужій країні? Чому навіть наші інтелектуали неприховано висловлювали симпатії до цього загалом і справді нібито симпатичного хлопця, який уміє дуже красиво й переконливо говорити?

І все це при тому, що конкурент демократа Обами республіканець Маккейн, здавалося б, з усіх точок зору вигідніший Україні. Він принаймні на власній шкурі відчув, що таке Росія, бо воював у В'єтнамі, армію якого озброювали й консультували (а ще кажуть, що й командували нею) росіяни, ба, навіть побував у в'єтнамському полоні. Тому він і виступав нині за повну ізоляцію Росії, зокрема й виключення її з Великої вісімки.

Обама ж натомість плекає "дитячі" ілюзії на те, що йому вдасться з Росією якось домовитися (про що?!), ба, навіть планує загальмувати розгортання баз американських ППО в Чехії та Польщі, проти чого так зятято, аж до непристойності, виступає Кремль. Найцікавіше в усьому цьому те, що Обама – за негайне надання Україні та Грузії Плану дій щодо членства в НАТО (ПДЧ). Але як Америка може узгодити з Росією "загальне потепління" і наше ПДЧ? Та ніяк! Усім, хто здатен бодай більш-менш тверезо мислити, зрозуміло, що всі останні агресивні російські "фінти" спрямовані у висліді на одне: не випустити Україну зі сфери свого впливу, – адже без України мрії Кремля про відновлення статусу наддержави нереальні, й обидва теперішніх російських очільники, Путін та Медведєв, повною мірою це усвідомлюють. Що ж виходить? Виходить, що й тут в Обами популізм – який безпосередньо нам загрожує цілою низкою майбутніх геополітичних капостей...

І все ж ми, незважаючи ні на що, також за Обаму. Бо – молодий. Бо – красивий. Бо – розумний. Бо – чорношкірий. Останнє вже саме собою викликає непереборні симпатії. Адже расизму в Україні направду ніколи не існувало – це історично для нас не було актуальним.

А ще тому, що наші політики з їхніми "мишиними перегонами" й "мушачою доскіпливістю" набридли, як гірка редька. І так хочеться вірити, що бодай десь там, за океаном, є класний чорношкірий хлопець, добрий і справедливий, на якого хоч хтось може покластися... То нічого, що не ми, – головне, що "добрий і справедливий" узагалі десь є...

Хто сказав, що українці – заздрісні люди? Нізащо не повірю!

ЗАПРОШУЄ "ДЗЕРКАЛО"

Дію вистави "Заморочене весілля, або Зніму чувиху з хатою" за п'єсою Михайла Зощенка, що відбудеться 19 листопада о 18.00 в театрі "Дзеркало" (вул. Алмаатинська, 109); 24 листопада о 19.00 в театрі "Колесо" (Андріївський узвіз, 8) (замовлення квитків – 8 (093) 141-62-81), перенесено в Україну 60-х років минулого сторіччя. Вічний студент Остап Забімбаний прагне одружитися з буфетницею партійного VIP-буфету Ганжелою Цицюк. Насправді герой прагне одружитися з квартирою у Києві, а не з дівчиною Ганжелою, яку жодного разу не бачив без "капелюшка і пальта". Кожен з персонажів на весіллі хоче вхопити з весільного торту найбільший шматок, а врешті – за українською традицією – кожен отримує дулю. Дійство причарове чудовою українською піснею у виконанні культового співака, поета і музиканта Василя Гонтарського у супроводі гурту "Вася CLUB".

Володимир ПЕТРАНЮК,
директор театру української
традиції "Дзеркало", член КУН

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети.